

סיכום סדנת "מליאה רחבה" לגיבוש חזון וכיוונים אסטרטגיים למשגב

יוני 2019

מבוא

מסמך זה בא לסכם את סדנת המליאה שהתקיימה בנווה אילן בסוף יוני 2019.

הסדנה כללה 2 חלקים עיקריים :

1. **סדנאות לקביעת חזון** - שנערכו במסגרת של 5 קבוצות עבודה, שפעלו לפי מתודולוגיות שונות. הסיבה לקביעת

מתודולוגיות שונות נבעה מהצורך לתקף את החזון מכיוונים שונים מאד וע"י אנשי מקצוע שונים :

א. אילן מאייר – דימיון מודרך

ב. הדס ייגר זלינגר – מטפורות

ג. טל חכים דרומי – שירת האייקו

ד. בועז בן יצחק – סיפרים וקלפי דימויים

ה. טובי אלפנדרי – סדנת מטרות ויעדים

2. **דיון בתתי נושאים של הוועדות האסטרטגיות** - בחלק השני של הסדנה נערכו 29 מפגשים שעסקו בנושאים

שזוקקו מעבודת וועדות העבודה האסטרטגיות, שפעלו במהלך מחצית השנה עד אז וכללו 4 נושאים עיקריים :

קשר יישובים, חינוך בלב הקהילה, רב דוריות וגיל שלישי, ופיתוח עסקי בכל הרמות. נושאים אלה עברו דיון

ע"י חברי המליאה הרחבה לשם חידודם כפרויקטים נגזרים מעבודת הוועדות לצורך ביצועם מהשנה הבאה.

התוצרים העיקריים היו לכן סט של ערכים שנגזרו מ-5 סדנאות החזון, וסיכומי 29 תתי נושאים של צוותי העבודה

שדנו בהם ביום הסדנה.

תוצרי סדנת המליאה סוכמו להלן בשני אופנים :

א. סיכום הסדנאות חזון ליצירת סט שלם של ערכי המועצה ר' פרק ערכי המועצה להלן.

ב. סיכום הדיונים בנושאים שזוקקו מעבודת הוועדות האסטרטגיות סוכמו לפי מתכונת שכללה התייחסות

לערכי המועצה.

ערכי המועצה

ערכי המועצה כפי שהופיעו ורוכזו מכלל סדנאות החזון (ר' טבלה להלן) הדגישו את הרצון של הציבור לייצר שינוי בתחומים מרכזיים שבאו פחות לביטוי בעבר: חיזוק יחסים בין אישיים, בינוי קהילה, חיזוק קשרים בין קהילתיים, שמירה על הצביון הכפרי קהילתי, ושינוי סגנון ההובלה מפסיבית לאקטיבית הרבה יותר.

חיזוק יחסים בין אישיים

- א. איזון – המשמעות לייצר איזון בין פרטים, בין בעלי צרכים מיוחדים, בין קהילות, בין יישובים רחוקים לקרובים וכל חוסר איזון מובנה הקיים היום. הערכים המשויכים אליו הם: סיוע לחלשים, שאיפה לשוויון, סגירת פערים, עזרה הדדית, וערבות הדדית.
- ב. קבלת האחר – יש להכיר בכך שיש תושבים או קבוצות שונות אחת מהשנייה ועל קהילת משגב להכיר בשוני ולקבל אותו לחיקו כשווה. הערכים המשויכים אליו הם: קבלת האחר והשונה, הכלה, הכרה של האחר, כבוד הדדי, וסובלנות.

בינוי קהילה

- א. קהילתיות – אותם ערכים שהופכים קבוצת אנשים שגרים בשכנות לקהילה חיה ותוססת. הערכים המשויכים אליו הם: גאווה מקומית, התנדבות, חיבוריות, מימוש כקהילה, סולידריות, עבודה משותפת.
- ב. בינוי קהילה – ערכים שבלעדיהם נעלמים בהדרגה אותם אבני בניין שהפכו את הקהילה לקהילה טובה. הערכים המשויכים אליו הם: אהבת חניס, אמון, היכרות, תקשורת, שלום פנימי, חמלה, גישור והסכמות, התנדבות.
- ג. שייכות והמשכיות – ערכים שבונים את ההמשכיות של הקהילה ואת הסיבה לרצות להישאר בה ולתרום לה כל הזמן. הערכים המשויכים אליו הם: מקום שהוא בית, תחושה של בית, רב דוריות, משפחתיות, חיבור למקום, בנים חוזרים, תכנון ארוך טווח.

חיזוק קשרים בין קהילתיים

- א. רב תרבותיות – ערך זה מחבר קבוצות שונות לפסיפס של טעמים, נושאים, מנהגים, כדי להביא לעושר רב יותר של החיים יחדיו. הערכים המשויכים אליו הם: פסיפס של קהילות, רב תרבותיות, קהילה של קהילות.
- ב. קיום משותף – חיים זה לצד זה של 2 ישויות מתבדלות על תכונות כגון: דת, דתיות, אידיאולוגיה ועוד. הערכים המשויכים אליו הם: אי של חיים יחד בתוך ים של סכסוך, גישור בין תרבויות, מודל קיום משותף, פחות גדרות ומחסומים.
- ג. שיתוף ושותפות – שלב נוסף בדו קיום, לא רק לחיות זה ליד זה אלא לבנות שותפות ושיתוף באספקטים שונים של תחומי החיים: הערכים המשויכים אליו הם: שותפות על אזורים, מגוון, תחושת שותפות, תלות והדדיות.
- ד. ייחודיות – זהו הערך שמאפשר ואף מעודד את הייחודיות, את פיתוח המורשת והמיוחד בכל פרט, קהילה, או קבוצת את התייחסות ללא דחיפתם למיזוג והאחדה. הערכים המשויכים אליו הם: בחירה ועצמאות.

שמירה על הצביון הכפרי קהילתי

- א. צביון כפרי קהילתי – משגב שהייתה חלוצה בהגדרת היישוב הקהילתי מעוניינת לשמר אותו כפי שעיצבה אותו מתחילתו: פתיחות למרחב, שמירה על בנייה כפרית, ניקיון, ירוק.
- ב. חיבור לטבע – מבחינת תושבי משגב ההצדקה לקיומם כיישובים הוא החיבור לטבע והחיים כאקוסיסטם, הזיקה לסביבה, והשילוב בין טבעי לאנושי.

שינוי סגנון ההובלה מפסיבית לאקטיבית הרבה יותר

- א. מנהיגות – דמות ההובלה הנדרש במשגב הוא של חשיבה מחוץ לקופסה, לחיבור וסינרגיה בין כל הכוחות האפשריים, ויצירת כיוון בהיר עבור כולם. הערכים המשויכים אליו הם: הובלה בהירה, כיוון ברור, שותפות בהובלה וקבלת החלטות, דגש על העשייה, גמישות מחשבתית, מתן הזדמנויות, ניצול הזדמנויות, יזמות, איגום משאבים.
- ב. התחדשות – המנהיגות נדרשת שלא לקפוא על שמריה. מתבקשת לייצר מנגנונים רבים של התחדשות, של למידה מכל מי שאפשר, להתייחס למה שקורה סביב וניתוח מגמות מתמיד. הערכים המשויכים אליו הם: המשכיות ורב דוריות, התאמת עצמנו להשתנות מסביב, חיפוש מתמשך, למידה מתמדת, מחזוריות ומעגל החיים, קיימות לאורך זמן, טיפוח אוצרות טבע.

סט ערכים זה צריך להנחות את העשייה במשגב מהיום והלאה תוך בחינת כל מרכיב בעשייה לאור מכלול ערכים זה. בחינה כזו מעשירה את העשייה ולמעשה בוחנת כל צעד וצעד לאור סט רחב של ערכים על מנת להשיג ולממש טווח רחב ככל הניתן מהמטרות שהוצבו לנו.

תמונות עתיד בנושאים המרכזיים לטיפול בכל וועדה אסטרטגית

א. הוועדה האסטרטגית לקשר יישובים מועצה

1. מודל אשכולות

תמונת העתיד

מערכת השירותים שמספקת המועצה מחולקת בין שירותים הניתנים ישירות לישובים, שירותים הניתנים באשכולות ישובים ושירותים הניתנים במרכז המועצה.

אשכולות הישובים מבוססים על קרבה ג'יג ותשתיות של מבני ציבור, חינוך, פנאי וספורט.

האשכולות מנגישים שירותים במגוון רחב של תחומים ולמגוון רחב של גילאים, ובכך מורידים את הצורך בהסעות ונסיעות למרכז המועצה. כל אשכול מנוהל ע"י מנהל האשכול, הנמצא בקשר ישיר עם המועצה ומערכי השירותים הניתנים במרכז לפי סוגיהם.

אשכולות אלה גובשו בהדרגה לאורך זמן על פי סדרי עדיפויות של צרכי המועצה בשיתוף התושבים. צרכי התושבים נקבעים לכל אורך הדרך על פי סקרים וע"פ הבשלת תנאים של כל שירות ושירות.

כל שירות שביקש לעבור לרמת האשכול נבחן על פי קריטריונים שהוצבו ע"י המועצה בנושאים של עלות, היווצרות של מסה קריטית, ומיצוי כלל האפשרויות לייעול השירות במרכז המועצה.

מערך הבסיס של כלל האשכולות הוא מערך החינוך, שמספק את התשתית הבסיסית של מבני הציבור לקיום השירותים. מערך הבסיס של שירותי האשכול הם שירותי המרכז הקהילתי. מעבר לו יתווספו שירותים של מרחבים לאוכלוסייה הוותיקה ושירותי מרכז הצעירים לאוכלוסייה הצעירה. בחלק מהשכולות גם נבנו מתחמי דיור מותאם לוותיקים ולצעירים. כמו כן, ליד חלקם נבנו אזורי מסחר ותעסוקה מקומיים. בין הישובים המרכיבים את האשכול, מתקיים שיתוף פעולה משמעותי גם בשירות הניתן בישובים עצמם, כגון תרבות, נוער וכיו"ב.

2. בינוי קהילתי – יישוב לדורות

תמונת העתיד

הישובים ממשיכים לצמוח, תוך שמירה על לכידות קהילתית, תהליכי משילות והובלה עצמיים והתנדבות. לישובים יש מנגנונים של פתרון קונפליקטים, התייחסות ומתן מענה לכל מגוון האוכלוסייה הרב דורית המתגוררת בישוב. מידי תקופה עובר כל ישוב תהליך של בינוי קהילתי, כדי לבחון מה הצרכים העתידיים שלו ולתכנן את המענים והתכניות הנדרשות כדי לתת להם מענה. המועצה מנטרת ומבקרת באופן קבוע את קיום התהליך ויישום מסקנותיו והמלצותיו בפועל. בינוי בין קהילתי מתקיים אף הוא במסגרת המועצה, ע"פ קריטריונים ברורים של התערבות המועצה. היישובים הבדואים עוברים גם הם תהליכים תקופתיים תוך יצירת

תהליכים ממוקדים לצרכים הייחודיים רק להם. המועצה ממשיכה לקיים תהליכי בינוי כלל מועצתיים פעם בשנה שתוצאותיהם מועברים לשטח.

3. סל שירותים

תמונת העתיד

סל השירותים הניתן לכל יישוב ידוע ושקוף לכלל התושבים. המועצה עובדת ע"פ סל שירותים חובה שהוא הבסיס לכל היישובים. סל זה נקבע והוגדר פעם אחת ע"י המליאה והוא עובר בחינה מחדש בכל שנה ושנה עם הדיון בתקציב – ע"פ צרכים חדשים, ע"פ ניטור שנעשה בכל יישוב, ע"פ נושאי רוחב כלל יישוביים שעולים וע"פ רצונות היישובים המובאים לדיון.

סל החובה שמטרתו להגיע בהדרגה לשוויון איפשר לייצר דיפרנציאציה במתן הסל ע"פ קרבה גיאוגרפית למרכז, העדפה מתקנת ליישובים הבדואיים, ולאוכלוסיות עם צרכים מיוחדים שהוכרו ככאלה ע"י המליאה.

מעבר לכך מציעה המועצה ליישובים שירותים שונים שיש להם מרכיב יתרון לגודל ומקצועיות כגון, נוי, שמירה, הנהלת חשבונות וכיו"ב והיישובים יכולים לבחור האם לקבל שירותים אלה מהמועצה בתשלום מלא או מסובסד ואיזה ירצו לתת בעצמם.

מעבר לסל השירותים, תמשיך המועצה לגייס משאבים כדי לתמוך בהמשך פיתוח ובינוי מבני ציבור ביישובים על פי תכנית מוסדרת ובשיתוף היישובים.

4. מידע ליישוב ולתושב

תמונת העתיד

התושבים במועצה מקבלים מידע פשוט וידידותי על מגוון השירותים והאירועים החשובים ומעניינים אותם דרך אפליקציה ידידותית ופשוטה, באתר המועצה ובאתר היישוב. כל תושב יוכל להגדיר איזה מידע מגיע אליו בדחיפה ואיזה מידע הוא מקבל ע"י גישה יזומה.

אתר המועצה כמערך מידע, הניתן בעברית ובערבית, יעיל וברור ויש הפרדה מוחלטת בין חומרים שיושבים קבוע לפי הנושאים שלהם לבין מידע שמועבר ברמת הדף הראשי ובאפיקי החדשות.

הן האתר והן האפליקציה מאפשרים לכל תושב לבצע כמעט את כל הפעילויות האדמיניסטרטיביות כגון: רישום לבתי ספר וגנים, רכישת כרטיסים, הזמנת נסיעות של התחבורה הציבורית ועוד.

האתר מאפשר לכל תושב שקיפות מלאה על מה מתרחש באגפים, הדיונים וההחלטות במליאה ובוועדות השונות של המליאה, נתוני המועצה ועוד.

בפני המועצה עומדים אפיקים נוספים לדיאלוג כגון: מיילים, מסרונים וווטסאפ, אינסטגרם, המהווים כלים אינטראקטיביים לתקשור עם המועצה בנושאים בהם נדרשת התייחסות הציבור.

בנוסף, עולים סקרי שביעות רצון אינטרנטיים תקופתיים לנושאים נבחרים שהציבור מתבקש למלאם, לקבלת משוב בתחומים אלה.

5. חוקי עזר לתשתיות

תמונת העתיד

המועצה העבירה חוק עזר לכבישים מדרכות, חניות. חוק עזר זה הבטיח למעשה את הטיפול בתשתיות אלו ע"י המועצה, תוך שימוש בקרנות שנוצרו ע"י חוקי עזר אלה. ביישובים הבדואים יצרה המועצה, בשיתוף הישובים ומוסדות ממשלתיים ייעודיים מנגנונים תקופתיים לשיקום ושדרוג התשתיות הנ"ל.

6. תחבורה

תמונת העתיד

תושבי המועצה בכל הגילאים יכולים להגיע לישובים אחרים, למרכז המועצה, לתחנות הרכבת ולערים הסמוכות על בסיס מערך תחבורה משולב הכולל תחבורה ציבורית חכמה, הסעות של המרכז הקהילתי ומערכת משלימה של תחבורה שיתופית באשכולות הישובים, והישובים עצמם.

הזמנת הנסיעות והיכולת לדעת מתי ואיפה נמצא כל הסעה מתקיימת על אפליקציה, פשוטה וידידותית המאפשרת הזמנה מראש ובקרה של הורים על נסיעות הילדים.

מערך התחבורה במשגב הוא מערך לומד וגמיש, המשתנה כל הזמן לפי צרכי היישובים ועל בסיס הקורה ביישובי הסביבה ומוקדי התחבורה והתעסוקה המרכזיים.

השיפור במערך התחבורה מאפשר לחלק משמעותי מבתי האב במשגב להסתפק ברכב פרטי אחד.

מעבר למערך ההסעות, הוקמה ומתוחזקת מערכת של שבילי הליכה ואופניים בין הישובים ומהם למרכז המועצה ו/או למרכזים אזוריים.

בשיתוף עם הערים השכנות ומשרד התחבורה, מתחילה להיות מיושמת תכנית אב לתחבורה המשפרת את הנגישות של האזור לצמתי הכבישים בסביבה, ע"י הרחבת הכבישים והצמתים ובניית מנהרה שתחבר בין סחי'נין ועראבה לצומת המוביל ישירות מתחת לרכס יודפת הררית.

7. ביטחון

תמונת העתיד

המערך הביטחוני של המועצה מבוסס על מוקד ביטחון מצויד היטב במרכז המועצה ומערך מתנדבים, שיטור קהילתי ותחנות משטרה במיקומים משמעותיים, שיכול להגיב בצורה מהירה ואפקטיבית לכל דיווח. המערך יקיים יחסי גומלין הדדיים והגדרת תפקידים ברורה עם המערכים של האשכול לאלה של היישובים, לאחר שהרחיב מאד את כמות הפעילים בתחום זה מקרב התושבים. התיאום בנושאי ביטחון מורחב גם ליישובים שכנים מחוץ למועצה.

מערך זה מתבסס על שדרוג משמעותי של האמצעים התומכים: תאורה, גדרות, אמצעי התראה, צילום ועוד, על מנת לייצר מניעה פעילה יעילה ורחבה הרבה יותר. המערך הוא מערך לומד שמיישם כל הזמן שיטות ואמצעים חדשים המופיעים בשוק ומתאמן באופן שוטף בהובלת המועצה לקראת אירועים אפשריים שונים.

תמונת העתיד

מערכת הבריאות במשגב נותנת שירותים נרחבים בזכות שיתופי פעולה עם הערים השכנות. במרכז המועצה הוקם מרכז בריאות הכולל את סניפים של קופות החולים המרכזיות (כללית ומכבי). במרכז זה הוקמו מרכז שיקום, מרכז לגיל הרך, ומכונים שונים כגון מרכז דיאליזה. באשכולות הישובים מוקמים סניפים המאפשרים לתושבים – בדגש על וותיקים ומשפחות צעירות לקבל תרופות, לבצע בדיקות תקופתיות, טיפת חלב וכיו"ב. כמו כן מונגשות לישובים ניידות דימות ואבחון עפ"י הצורך. בישובים עצמם יכולים התושבים להיעזר משירות של רפואה מרחוק המתבססת על כלים דיגיטליים. באזור המועצה מוקם חדר מיון קדמי המאפשר מענה למרכזי חרום בטוח של 20-10 דקות מהרוב המכריע של יישובי המועצה.

ב. הוועדה האסטרטגית לחינוך בלב הקהילה

1. ייחודיות ובחירה בבתי הספר

תמונת העתיד

מערך בתי הספר היסודיים במועצה מממש ערכים של בחירה, אחריות ושותפות בין ההורים לבתי הספר. כל הורה יכול לבחור היכן ילמדו ילדיו. בתי הספר פתחו ייחודיות ומצונות חינוכית ופדגוגית. החסמים לבחירה בבתי הספר הייחודיים הוקטנו.

כך נוצרה מערכת חינוך איכותית בה מתקיימים יחסי שותפות בין ההורים לבתי הספר.

בתי הספר מיישמים את הערכים של נראות וחדשנות, ההורים מרוצים והילדים שמחים להגיע לבית הספר. מערכת החינוך הופכת לאחד ממוקדי המשיכה של תושבים לאזור.

המערכת מקיימת תהליכי בקרה ומשוב מתמשכים כדי לבחון את עצמה כל הזמן ולשפר במקומות הנדרשים. בראש מוסדות החינוך יעמדו מנהיגים חינוכיים שיעצבו חזון חינוכי אתגרי ומעורר השראה ויובילו אליו את אנשי החינוך והתלמידים.

המצוינות שיצרה המערכת, הביאה למשיכת כוחות הוראה מעולים מכל הארץ והעולם, הנבחרים בקפידה לפי התאמתם לתפיסה החינוכית של משגב. המערכת מאפשרת לתלמידים מהחברות השונות המרכיבות את החברה הרב תרבותית של משגב לממש את עצמם בצורה המיטבית במוסד החינוכי שהם בחרו.

2. חדשנות וקהילה בקמפוס

תמונת העתיד

קמפוס משגב הפך למרחב לימודי חדשני ופורץ דרך. המורים עוברים הכשרות וליווי בניהול תהליכי חדשנות ויזמות המיושמים בפדגוגיה חדשנית ובאופן בו מתקיימים הלימודים.

יישום פדגוגיה חדשנית ע"י עבודה בצוותים ממגמות שונות על פרויקטים מולטידיסציפלינאריים, עבודה על פרויקטים טכנולוגיים, ביולוגיים, חברתיים ואחרים. הרובוטיקה ממשיכה להיות אחד מתחומי המצוינות של הקמפוס ומגיעה להישגים בין-לאומיים כשהיא מהווה אחד מסוגי המגמות המולטידיסציפלינאריות.

במקביל למצוינות וחדשנות, מושם דגש רב על קשר עם הקהילה. התלמידים מעורבים ותורמים לאוכלוסיות בעלי צרכים, עובדים יחד עם תושבים וותיקים, בעלי מומחיות שונות מהקהילה מלווים ומנחים את התלמידים בפרויקטים. בשעות אחה"צ מהווה הקמפוס מקום לפעילות משותפת של ילדים ובוגרים במרחבי העשייה השונים בקמפוס.

מערכת החינוך רואה את עצמה כמכינה את תלמידיה לחיים ומנחילה להם מיומנויות חיים, ערכי כבוד למורים ולהורים, לקהילה כולה ומקנה להם ערכים של חיבור למקום ולטבע. הזירה החברתית שנוצרה מאפשרת לכל מי שמעוניין בכך להיות חלק מתהליך גדילה וצמיחה אישית לשם יצירת סינרגיה בין המשאבים הרבים והמגוונים אותם מביאים אנשי הקהילה בתחום החינוכי, רוחני, תרבותי, מדעי ועוד.

3. חינוך טכנולוגי יזמי

תמונת העתיד

מערכת החינוך של משגב התחברה במשך השנים למוסדות ההשכלה הגבוהה ולתעשיית ההייטק בארץ ובעולם, מתוך הבנה שחינוך נכון חייב לערב לימודים ביחד עם התנסות בשטח. המערכת עובדת כיום בתחומי טכנולוגיה שונים המחוברים לפקולטות מתאימות באזור הקרוב, בארץ ובעולם. חיבור זה מאפשר יצירת שיתופי פעולה עם מפעלים העוסקים בטכנולוגיות אלה, שנהנים בו זמנית הן מתלמידים איכותיים והן ממידע עדכני וחדשני המגיע ממוסדות המחקר השותפים. התלמידים נהנים בראש ובראשונה מלימודים ברמה הגבוהה ביותר, מתעסוקה בשכר, ומיכולת ללמוד לתארים גבוהים תוך כדי לימודי התיכון, ומשילוב ביחידות טכנולוגיות מתקדמות בצבא ובמערכת הביטחון. קשרים אלה, שיצרו ביקוש לכוח אדם איכותי בתעשייה ובמערכת החינוך, הביאו לעלייה בשיעור ההכשרות של תושבי משגב במקצועות אלה, להסבות מקצועיות של גמלאים וגם של משכילים מקרב גברים ונשים מהיישובים הבודואיים ומהאזור כולו. התהליך הקל למשוך בנים וצעירים ליישובים בגלל ההיצע הרחב של משרות שנוצרו, ובגלל היותם ברובם בוגרי מערכת זו.

4. חינוך חברתי קהילתי

תמונת העתיד

הטיפול בנוער כיום הוא כוללני ומערכתי תוך עבודה משולבת של הגורמים הרלבנטיים לנושא: מחלקת הנוער, אגף החינוך, תנועות הנוער, ההורים, היישוב והנוער בעצמו. תפיסת המערכת היא שיש להקנות לנוער ערכים שהם מהות היותם תושבי משגב. ערכים אלה כוללים בין השאר, כבוד הדדי, קבלת האחר, חיבור לטבע, תרומה לקהילה ועוד. פעילויות הנוער מוטעמות להשגת ערכים אלה תוך אפשרות חידוד ובחירה של כל יישוב במיקוד כזה או אחר. בכל ישוב יש מנהל חינוך משלים א-י"ב המרכז את כל פעילות הנוער בישוב ומועסק ע"י המועצה במימון משותף של הישוב. רכזי הנוער עוברים הכשרה רחבה לפני עבודתם ויש העדפה בבחירת הרכזים מבין אלה שגדלו וחונכו ביישובים. פעילות הנוער נפתחת כחלק מפעילותה למפגשים תדירים עם קהילות אחרות, עם קבוצות חברתיות אחרות – גם מחוץ לאזור. כחלק מהפעילות הכוללנית והמשולבת, יש פעילות של מנהלי חינוך ורכזי נוער בבתי הספר. מתקיימת פעילות משמעותית למניעת התנהגויות מסכנות, כולל מתחמי מסיבות מוסדרים, הסעות מסודרות למתחמים, סיירות הורים ועוד. הנוער עצמו שותף פעיל בפעילויות אלה. לנוער מנהיגות השותפה לתהליכים קהילתיים וחברתיים ביישובים ובמועצה.

5. שילוב בעלי צרכים מיוחדים

תמונת העתיד

בעלי צרכים מיוחדים הם חלק אינטגרלי מקרב תושבי המועצה ומשולבים בה באופן מלא, מהגיל הרך ועד להגעה לגיל השלישי.

בבחירה בין יצירת מסגרת ייחודית או שילובם במערכת הרגילה ההעדפה היא תמיד לשלבם אלא אם כן הם נדרשים לשירותים שלא יכולים להינתן במערכת זו.

אגפי המועצה, בהפעלה של תחומיהם השונים, מתייחסים בכל החלטה גם לאוכלוסייה זו. המרכז הקהילתי בשילוב אגף החינוך ומחלקת הנוער מקיים פעילויות רבות של שילוב נוער בעל צרכים מיוחדים בתחומי הפנאי והספורט. תלמידי התיכון יכולים לבחור במקצוע תרומה לחברה בדגש על פעילות עם אוכלוסיות בעלי צרכים ולעשות בו בגרות

בזכות הטיפול באוכלוסייה זו במהלך השנים האחרונות חלקם הגדול הצליח למצוא פתרון דיור מתאים בתוך היישובים, תעסוקה ופרנסה מותאמת והשתלבו היטב בקהילות בהן הם גרים.

6. רב תרבותיות

תמונת העתיד

קהילת משגב היא קהילה שהצליחה במהלך השנים להפיל את החומות והגדרות שהיו בין החברות השונות המרכיבות אותה ובינה לבין היישובים השכנים לה. העיקרון שעמד מאחורי תהליך זה היה לאפשר ייחודיות תוך יחסי שותפות בגובה העיניים וחיפוש מתמיד אחרי ממשקים ונקודות חיבור רצויות ומועילות לכולם.

התהליך החל מהיפתחות למפגשים בתקופות החגים להכרות עם המנהגים, והמשיך לימי לימוד משותפים במערכות החינוך. תהליכים אלה הביאו בהמשך לחיבורים בין יישובים יהודים לבדואים בנושאים ניהוליים כמו חיבור לאשכולות יישובים, והתרחב לחיבור בין אנשי עסקים בתחום התיירות, הספורט ועסקים.

כיום, יש חיבורים רבים כאשר יש מסגרות חינוכיות משותפות, התחברות סביב אירועים שונים בתחום הספורט והתיירות, הוקמו אזורי תעשייה ותעסוקה משותפים עם הערים והמועצות השכנות.

ישנן חוגים וקבוצות ספורט משותפות ויש התחלה של יצירת קבוצות של ספורט הישגי. מערך התעסוקה הוא משותף לחלוטין ועובדים בו מעבר לתושבי משגב גם תושבים מהיישובים הערביים מסביב.

7. החינוך הבדואי

תמונת העתיד

מערכת החינוך הבדואית כיום היא מערכת של מצוינות בכל הקשור ללימודים ורמת ההישגים בה הם מהגבוהים בארץ. סגל המורים מורכב מהמצטיינים שבקרב האוכלוסייה הבדואית של היישובים עצמם, המתגברים במורים המגיעים מהיישובים היהודיים והערביים באזור. ההצלחה של המערכת החזירה בהדרגה את המורים מקרב יישובים אלה שלימדו בכל הארץ והם נקלטו בתיכון מקיף לכל תלמידי יישובים אלה.

מערכת זו היא חלק אינטגרציה ממערכת החינוך במועצה תוך שיתוף פעולה בשיעורים שונים שבתי ספר אלה נותנים לתלמידי כלל המועצה מול אלה שהיא מקבלת ממנה. הפרויקטים הטכנולוגיים המחברים מול האקדמיה והתעשייה, הם חלק אינטגרציה של מערכת החינוך הבדואי. מערכת זו "מייצאת" מעבר לשיעורים בתחומי המדעים גם שיעורים בערבית והיסטוריה.

במערכת החינוך החברתי/קהילתי ביישובים פעילים באופן חלקי ומלא למעלה מ- 70% מבני הנוער. המערכת כוללת מגוון רחב של פעילויות הכוללות חוגים, ספורט, תנויות נוער, פעילות התנדבות למען הקהילה ופעילויות משותפות עם נוער מהיישובים היהודיים. המעורבות של ההורים במערכת החינוך הבית-ספרית ואחר הצהרים היא משמעותית ותורמת.

8. הגיל הרך

תמונת העתיד

יוקם מרכז רב מקצועי לגיל הרך שיכלול שיתוף פעולה בין אגף החינוך לאגף הרווחה עם קופות החולים. המרכז יאפשר תהליכי מיפוי, איתור, אבחון, טיפול והדרכת הורים. המרכז יהווה שלוחה של יחידת התפתחות הילד. המרכז ייתן מענה לתושבי המועצה והערים השכנות.

מערכת המעונות לגיל הרך היא מערכת עצמאית המובלת ומפוקחת ע"י המועצה ובתפעול המועצה או על ידי היישובים שבחרו בכך. מעונות אלה פועלים לאורך היום למתן מענה לכל הצרכים של הילדים וההורים העובדים. מערכת הגנים של המועצה תהיה מערכת מצוינת הכוללת סגל גננות וסייעות איכותיות שעברו הכשרה רחבה, המקבלות שכר הוגן ונשארות על כן לאורך זמן ביישובים.

המועצה פועלת בשיתוף ההורים להבטיח שגנים רב-גילאים לא יעברו גודל מקסימאלי של ילדים ויהיו בהם אנשי סגל מעולים ומנוסים ככל הניתן.

המערכת עובדת בצורה הדוקה עם ההורים והקהילה, תוך הגדלת הפעילות הכוללת בעזרת מתנדבים ותוך מתן דגשים על תכנים ייחודיים בכל קהילה וקהילה בנפרד.

9. הטמעת התפיסה החינוכית

תמונת העתיד

מערכת החינוך במשגב – גם הבית-ספרית, גם במרכז קהילתי וגם ביישובים פועלת עפ"י תפיסה חינוכית אחת המובילה את כל פעולותיה, תכניה, הגדרת הכוח אדם הרצוי, החיבור לקהילה, החיבור לגורמי חוץ כגון: אקדמיה ותעשייה ועוד. בלב התפיסה החינוכית עומדים שני ערכים: נראות וחדשנות.

ערך הנראות מדגיש את התפיסה של לראות כל ילד וכל איש חינוך ע"י תהליכים יזומים של קשר ושיתוף פעולה בין כל המערכות ויצירת שפה משותפת.

ערך החדשנות מדגיש את הטמעת תפיסות חינוכיות ופדגוגיות חדשות.

התפיסה חינוכית זו מתעדכנת ומשתדרגת כל הזמן על בסיס הבנות ונתונים הזורמים ממנה כל הזמן, על בסיס דברים המגיעים מבחוץ – מיישובים אחרים, מארצות אחרות מהאקדמיה ועוד. על מנת לעדכן תפיסה זו, מתקיימים כל הזמן תהליכי למידה, ביקורים וסיורים במקומות אחרים, ימי עיון וכנסים.

כדי להטמיע את התפיסה, היא תהיה ממותגת, יתקיימו כנסים חינוכיים, תהליכי משוב על בסיס שאלונים למורים, הורים, תלמידים ובוגרים ועוד. הגוף האחראי על הבקרה על ההטמעה והיישום והעדכון של התפיסה החינוכית היא וועדת החינוך האסטרטגית של המליאה.

ג. הוודה האסטרטגית לרב דוריות וגיל שלישי

1. מתחם שירותים ודיוור מוגן

תמונת העתיד

המועצה יוצרת מגוון של פתרונות דיוור, תעסוקה ופנאי לאוכלוסייה הוותיקה ההולכת וגדלה במועצה. במרכז המועצה על שטח ציבורי שיועד לכך, הוקם מתחם דיוור לגיל השלישי. המתחם כולל דיוור במגוון גדלים, הוא משולב במגוון פעילויות תעסוקה, תרבות ופנאי המופעלות ע"י עמותת מרחבים. המתחם נסמך על מבני הציבור, שירותי בריאות ובתוכם מרכז השיקום, המועדון הכפרי ושאר השירותים המצויים במרכז המועצה. בתוך המתחם הוקמה מחלקה סיעודית הנותנת שירות לוותיקים המגיעים למצב סיעודי. בתוך המתחם משולבים גם דירות קטנות לצעירים אחרי צבא, רכזי נוער, ש"שינים וסטודנטים. הרוב המכריע של הוותיקים המתגוררים במתחם הם תושבי משגב או הורים של תושבי משגב. מערכות התומכות בקשישים כמו: תרבות, קניות, ספורט, חוגים ועוד מונגשות אליו ע"י הקטנת הזמן להגעה אליהם, ע"י מערכת תחבורה ותיבורית ותחבורה שיתופית העומדים לרשותו. כל הפתרונות לעיל שומרות על הקשר עם הקהילה כאשר יש פעילויות רבות המשלבות בין הקשישים לאירועים בקהילה ועם נציגיה – ילדים, נוער, חיילים ועוד.

2. דיוור מותאם לוותיקים בישובים ובאשכולות

תמונת העתיד

- במהלך השנים נוצרו מספר פרויקטים של דיוור מותאם לקשיש:
- הראשון, התמקד באלה שמעוניינים להמשיך לגור בביתם. בתיהם הותאמו לצרכים השונים ע"י מתווה הנחיות שנבנה במועצה ויצאו לקול קורא את אצל בעלי מקצוע לביצועם באופן מסודר בפיקוח המועצה.
 - פתרון שני התמקד באפשרות פיצול יח"ד של הקשיש כך שיוכל לגור במרחב מצומצם יותר המתאים לצרכיו. פיצול זה התאפשר כתוצאה מלחץ שהופעל על מוסדות התכנון ורמ"י, כאשר התקבלה הסכמה להפיכות הפיצול אם וכאשר הדבר יידרש.
 - הפתרון השלישי עסק בהקמת מתחם דיוור מוגן ברמת היישוב, האשכול או המועצה. מתחמים כאלו התמקדו בשילוב במגורים בין צעירים לקשישים ויצירת מרחבים למפגשים בתוכם.
- כל הפתרונות לעיל ונוספים שעלו בינתיים נהנים מאפשרות של תמיכה של הקהילה ושל אספקת שירותים שונים כמו: בריאות, אוכל, רפואה ועוד. כלל הפתרונות מנוהלים דרך מרחבים שיצרה תכניות התערבות שונות לפרופילים השונים של הקשישים בשיתוף פעולה עם הישובים והאשכולות.

3. ליווי ש"ש ומתגייסים

תמונת העתיד

צעירי משגב לפני, במהלך ובתום השירות הצבאי נהנים מליווי פעיל ועוטף. אותם אירועים שגרמו בעבר לחרדות ולקבלת החלטות לא נכונות עבור כל אחד מהם עברו כמעט מהעולם. תכניות שונות שהוקמו החליטו לאפשר לצעירי משגב את מלוא התמיכה, ההדרכה, והליווי עד סיום פרק חשוב זה בעיצוב חייהם.

כדי לספק ליווי זה, גייס מרכז הצעירים אנשים שיש להם ניסיון רחב ביחד עם קשרים ומהלכים בצבא ובמערכות הנלוות, על מנת לקדם נושאים אלה. צוות זה נמצא בקשר ישיר ושוטף עם וועדות החיילים בישובים וההורים.

כיום, קבלת ההחלטות של צעירי משגב על המגוון הגדול שלהם מבוססת על מלוא המידע הנדרש לשם כך תוך כדי חשיפתם למסגרות קיימות, לזכויותיהם וחובותיהם, ליכולת לכוון עצמם למסגרת הנכונה להם ביותר.

כל המחזור עובר ביחד את תהליך צו הגיוס הראשון יחד עם צוות המלווים וכך ניתן לאתר ולפתור בעיות באופן מיידי ומרוכז.

החייל או הש"ש מלווה לכל אורך השירות שלו ע"י גורמים אלה שמסייעים לו לצלוח את הקשיים והאתגרים העומדים בפניו בצורה חלקה.

עם סיום שירותו ממשיכים ללוות את החיילים המשוחררים גורמים אלה למיצוי זכויותיהם ובקבלת החלטות המשך לגבי לימודים, תעסוקה ועוד.

מאז הפעלת גורמים אלה שיעור הנשירה של צעירי משגב מהשירות הצבאי ירדה פלאים והרצון לשרת שירות איכותי ולהתמיד בו עלה עוד יותר.

4. קידום וליווי צעירים

תמונת העתיד

למשגב יש מרכז צעירים חי ותוסס הממוקם בבניין הקיימות במרכז המועצה.

מרכז הצעירים מהווה מקום מפגש לצעירים המגיעים למועצה. המרכז ניתנים שירותי יעוץ בנושא לימודים אקדמיים, תעסוקה, דיור ועוד. מרכז הצעירים מציע לצעירים מגוון אפשרויות של פעילויות תרומה לקהילה ומלגות. המרכז הציע לצעירים תעסוקה בתנאי עבודה מועדפת. מרכז הצעירים בשיתוף עם וועדות צעירים בישובים מצליח לשמור על קשר עם הצעירים הנמצאים מחוץ למשגב ע"י ייזום של פעילויות תרבות ופנאי במשגב וכן הקמה ושימור של שלוחות של בני משגב במרכזים האקדמאיים.

ההשקעה של מרכז הצעירים מהיישובים בבנים הוכיחה את עצמה במשך השנים. שמירת על הקשר איתם והפעלת מספר תכניות להארכת שהייתם ביישוב בו גדלו. אלה הביאו אותם להפוך בראש ובראשונה שגרירים טובים שרואים את משגב כביתם גם אם הם החליטו לא לגור בה לבסוף. בנוסף הגיעה ההכרה שקיימת המשכיות אפשרית במשגב ולא התסריט שהיה מקובל בעבר שמסיימים צבא, חו"ל ועוזבים.

הישארותם לעוד מספר שנים יצרה חברה צעירה שהרגישה מחוזרת ונדרשת להמשך הובלת היישובים והביאה רבים מהם להחליט להקים בה את ביתם בסופו של דבר.

תמונת העתיד

ייעוץ משגב מצליחים להשאיר אצלם חלק גדול מהבנים ולמשוך אליהם צעירים אחרים. לצורך כך פועלת המועצה ע"י מרכז הצעירים, מרכז מעברים (תעסוקה), מחלקת ההנדסה והתכנון יחד עם הישובים על אותם נושאים שבעבר היוו בעיה:

- בראש ובראשונה פעלו בנושא הדיור. הפעולות שננקטו כללו הקטנת עלויות הדיור ע"י יצירת פרויקטים של דיור בר השגה - בדרך של ציפוף המגרשים ובניית יח"ד הגדלות עם שלבי החיים. בנוסף הוקמו מערכי דיור זמני בצורה של בנייה או קרוונים על מנת לאפשר לצעירים להיקלט ולעבור ליחידת קבע עם הבשלתם לכך.
 - הנושא השני שטופל ברמת המועצה הוא הגדלת התעסוקה המתאימה לאוכלוסייה צעירה ומשכילה ברובה. הפעולות כללו הגדלת אזורי התעסוקה, וחיבור אסטרטגי בין מערכות החינוך לתעשייה.
 - הנושא השלישי שטופל הוא יצירת פתרונות זולים יחסית לטפול בגיל הרך לאורך כל היום.
 - לבסוף, עם גדילת מספרם של הצעירים הוחל בתוכניות ייעודיות עבורם בנושאים של בילוי, פנאי, חינוך בלתי פורמאלי ועוד בהובלת מרכז הצעירים וועדות הצעירים בישובים
- כיום, יש ביקוש גדול מקרב הבנים והצעירים לייעוץ משגב דבר שמאפשר לכל יישוב לבחור את המתאימים לו ביותר.

ד. הוועדה האסטרטגית לפיתוח עסקי בכל הרמות

1. אזורי תעשייה

תמונת העתיד

משגב הצליחה להכפיל את ההכנסות מאזורי התעשייה הקיימים וחדשים ולייצר הרבה מאוד משרות אטרקטיביות לצעירים בדגש על החזרת בנים למגורים באזור.

בהובלת החברה הכלכלית של משגב נעשו מספר מהלכים משמעותיים בתחום זה:

- א. מיצוי מכירת שטחים בפארק תעשיות משגב
- ב. הגדלה משמעותית של אזור תעשייה בר-לב, בכלל ובדגש על קריית ההי-טק בפרט.
- ג. הקמת אזורי תעשייה חדשים בשותפות עם מועצות ועיריות שכנות כגון סחי'נין, כפר מנדא, ביר אל מכסור, שפרעם ועוד.

כדי לסייע במשיכת חברות ויזמים לאזור נעשו תהליכים של הסרת חסמים, לחץ על גורמי ממשל לייצר תנאים אטרקטיביים, ליווי פיננסי ושיווק, תוך מתן הקלות עד לשלב התבססותם.

במקביל פותחה באזור מומחיות ויצירת מותג - נושא מוביל - שמשך בהדרגה חברות בתחום, יחד עם עסקים תומכים רבים, שהגדילו גם את המגוון הקיים יותר והוא הגדלת הפריון והתחכום במפעלים של תעשייה קלאסית.

2. אזורי תעסוקה ומסחר ביישובים

תמונת העתיד

בהובלת החברה הכלכלית של המועצה, הוקמו ביישובים ואשכולות יישובים כ- 10 אזורי תעסוקה ומסחר בהם יש למעלה מ- 4,000 מ"ר עסקי.

השלבים שהביאו למציאות זו היו:

- א. יצירת תכנית כוללת שהגדירה כיווני התפתחות נכונים ליישובים ולאשכולות על בסיס יתרונותיהם היחסיים.
 - ב. קידום התכנון של הקמת אזורי חדשים או הרחבת אזורי קיימים.
 - ג. גיוס משאבים לפיתוח מקרב כל הגופים הרלבנטיים לנושא תוך התמקדות בקרנות ייעודיות למגזר הבדואי.
 - ד. שיווק ופנייה אל יזמים ובעלי עסקים לקחת חלק באזורי המתהווים בהדרגה.
- פעולות אלה, ביחד עם פיתוח ענף התיירות, הביאו בהדרגה למילוי שטחים קיימים וחדשים כאשר יש עדיין תכניות הדורשות אישור במוסדות התכנון.
- בשורה התחתונה, מצליחה המועצה לייצר מציאות בו בחלק משמעותי מבתי האב במשגב, לפחות אחד מבני הזוג עובדים ביישוב או בסביבתו הקרובה ובכך ניתן לחסוך בנסיעות לשפר את איכות החיים של בית האב.

3. טיפוח יזמות וחדשנות

תמונת העתיד

משגב הכריזה עצמה לאחרונה כאזור לפיתוח תעשיות האימפקט. מהלך זה בושל וגובש במשך השנים האחרונות תוך זיהוי היתרונות היחסיים של המועצה ותושביה ויצירת תשתיות בסיס לניצולם המיטבי. בראש ובראשונה, אותרו וזוהו אנשי המפתח המרכזיים בנושאי פיתוח הייטק מקרב תושבי היישובים וגמלאיהם. אלה היוו פורום מייעץ ומחבר בין משגב לתעשיות מתאימות. במקביל הוכנסו תכניות לימוד בנושא התוכנה והסייבר בלימודים התיכון תוך יצירת זיקה לבראודה ולטכניון. המועצה מינתה פרויקטור, שתפקידו לבחון את אפשרויות למיקומן של חברות אלה במבנים או שטחים קיימים. בשלב זה הוחל בקליטת כל עסק שרוצה בכך למילוי האזורים הקיימים על מנת להגדיל הכנסות ולהקצות כספים נוספים לפיתוח. המוטיב הנבחר גובש והפך לתוכנית פעולה מיידית ע"י צוות הייעוץ בשיתוף מספר תעשיות שגויסו לשם כך ביחד עם מוסד אקדמי מלווה. במקביל, בהובלת החברה הכלכלית הוקם אקסלרייטור שתפקידו לסייע ליזמים מקומיים להקים עסקים חדשים.

4. מסלול ירוק לעסקים

תמונת העתיד

מספרם של העסקים הקטנים בעלייה מתמדת לאחר שהחברה הכלכלית של משגב לקחה את האחריות לקידום. יוזמת החכ"ל באה לאחר שהבינה שפוטנציאל המתאימים להיות בעלי עסקים קטנים הוא רחב מאד במועצה בגלל ריבוי עיסוקים קיימים בה – כאשר לרוב התושבים יש מיומנויות שרכשו בזמן שעבדו כשכירים. בנוסף ישנם צעירים רבים המעוניינים להיכנס לשוק זה ביחד עם גמלאים צעירים יחסית שפרשו ומעוניינים להשקיע ולהקים עסק. במקביל עם גדילתה של משגב נוצר בהדרגה שוק רחב של בעלי הכנסה גבוהה, בעלי זמן פנוי רב, לצד ביקור של תיירי פנים בעיקר, שדורשת מערך עסקים תומך בצרכיהם שגדלו. פעולות החכ"ל מוקדו ליצירת התנאים להבשלת עסקים אלה: פיתוח אזורי תעסוקה, מיצוי שטחים ומבנים קיימים, ריכוז והנגשת מידע רחב להקמת עסקים, ליווי עסקי ע"י גורמים מקצועיים ומתנדבים, ליווי פיננסי ומתן הקלות שונות עד להצמחת העסקים. יוזמות אלה הביאו בעקבותיהם גל ראשון של עסקים שיצרו נוכחות גדולה בתמונת העסקים שהחלה למשוך אליה עסקים נוספים שהשלימו את הקיימים. החכ"ל ממשיכה בתהליכי הליווי של עסקים קטנים תוך התמקדות בנקלטים החדשים והגמלאים שמצטרפים לשוק כל הזמן.

5. פיתוח תעסוקה (מעברים)

תמונת העתיד

בהובלת החברה הכלכלית של משגב הוקם מרכז מעברים בשיתוף מועצה אזורית גליל תחתון. מרכז מעברים זוהה למימון משמעותי של משרד הרווחה ומייצר פעילויות רבות של איתור מקומות תעסוקה והתאמתם למבקשי תעסה במגוון גילאים. המרכז פועל במקביל ובשיתוף אזורי התעשייה והתעסוקה החדשים והמתרחבים של המועצה. גוף זה פועל במקביל להרחבת פוטנציאל המועסקים ובעיקר מקרב האוכלוסייה הבדואית ע"י הסרת חסמים מובנים כמו: שפה, תרבות, תחבורה ועוד. הגוף המועצתי מפעיל לצורך כך מתנדבים מקרב תושבי משגב ובעיקר גמלאים שפועלים כל הזמן כמסירי חסמים מעין אלה וכמחוללי תעסוקה תוך ניצול ניסיונם הרב וקשריהם בשוק התעסוקה.

6. תיירות

תמונת העתיד

החברה הכלכלית למשגב הובילה מהלכים למיצוי הפוטנציאל התיירותי של משגב. בשיתוף עם קק"ל הוקם "פארק יער שגב" פארק המנצל את משאב הטבע של יער שגב והפך אותו למתחם גדול וסגור לכניסת רכבים של פעילויות ספורט אתגרי, טיולים, סיירות, ריצות ניווט, אופני שטח, טיולים עם כלים מיוחדים לוותיקים ועוד. כחלק מהפארק, שוקמה המחצבה והפכה לאתר ספורט אתגרי ומקום להופעות ייחודי. אתרים כגון תל יודפת שמרו על ייחודם הפתוח. החכ"ל היתה שותפה במיזם של "אירוח נבחרות ספורט" שנבנה מעל למועדון הכפרי ועושה שימוש במתקני הספורט במרכז המועצה לארח נבחרות ספורט מהארץ והעולם. החכ"ל יצרה איגוד של אתרי אירוח קולינארי על בסיס המארג הרב-תרבותי ייחודי הקיים באזור. בשיתוף עם מחלקת התרבות של המרכז הקהילתי מתקיים פסטיבל שנתי גדול המושך אליו מבקרים מתוך האזור ומחוצה לו וחושף להם את אומני ובשלני משגב. הדגש בפסטיבל הוא על אירוח על כל היבטיו – מזון, אומנות, מוסיקה, רב-תרבותיות וקשר עם הישובים השכנים. המועצה הרחיבה את תכנית האב שנעשתה בשיתוף כרמיאל למרחב רחב יותר שכלל גם את יישובי בקעת סחי'נין, בקעת בית הכרם בקעת בית נטופה ועוד. קשרי התיירות של המועצה ויישוביה הורחבו לשת"פ עם עמותות תיירות נוספות תוך יצירת סינרגיה ביניהם ע"י איגום משאבים, הרחבת המידע הכולל והגדלת השת"פ עם משרד התיירות.

תמונת העתיד

משגב הוכרה לאחרונה כמרכז התרבות והאומנות של הצפון. הכרה זו באה בעקבות ההבנה של מנהיגות המועצה שהחיים הקהילתיים, השקט, הנוף והריחוק ממרכזים עירוניים הם כר מצוין לפריחת אומנים ולמשיכתם אליה. מספר האומנים במשגב היה גבוה יחסית למספרם באוכלוסייה וכתוצאה מפעולות שנעשו שיעורם הולך וגדל כל הזמן. ריבוי אומנים זה משמעותו גם קהל יעד גדול שוחר אומנויות ותרבות מקרב האוכלוסייה במשגב.

האומנים במשגב נהנים כיום ממערך גדול מאד של מתקנים ייעודיים מושקעים בתחומי הפעילות שלהם: כגון אולפני הקלטה, אולפני וידאו, מערכות דפוס ועוד. המועצה מקיימת מספר אירועים וירידים בשנה ובעיקר בתקופות החגים נחשפת עבודותיהם לציבור הרחב ומאפשרת גם את מכירתם.

בנוסף, פועלים במועצה מוזיאונים וגלריות שנפתחו ביישובים ובאזורי התעסוקה השונים שמושכים אליהם מבקרים רבים. המועצה הוסיפה מגמות לאומנות בתיכון ופועלת להביא שלוחה אקדמית מבצלאל או מוסדות דומים. המועצה שהבינה את הפוטנציאל הקימה אולם אירועים גדול שיוחד רובו ככולו להפקות ולמופעים של אומני משגב.

חלק משמעותי בטיפוח האומנות מופנית לאומנות משותפת רב תרבותית ששיאה הוא בקיום פסטיבל אומנות בינלאומי פעם בשנתיים, בשיתוף עם הרשויות הערביות באזור, שמוקדש לאומנויות רב תרבותיות מאזורים מעורבים ברחבי העולם.